

Kontrastvielas lietojums magnētiskās rezonanses izmeklējumā prostata vēža diagnostikā

Katrīna Brauna^{1,2}, *Māra Tirāne*², *Maija Radziņa*²,
*Pēteris Priedītis*², *Egils Vjaters*³, *Kārlis Mičulis*³

¹Latvijas Universitāte

²Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Diagnostiskās radioloģijas institūts, Latvija

³Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Uroloģijas centrs, Latvija

Ievads. Magnētiskās rezonanses (MR) prostatas izmeklēšanas protokolā ietilpst T2 uzsvertās sekvences, difūzijas uzsvertās sekvences (DWI) un dinamiskā izmeklēšana pēc kontrastvielas ievades (DCE), tomēr tiek diskutēts par DCE nozīmi klīniski nozīmīga vēža diagnostikā.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Darba mērķis bija noteikt kontrastvielas nozīmi prostatas vēža (PV) MR diagnostikā un PV ekstrakapsulāras izplatības (ECE) MR diagnostikā.

Pētījumā tika iekļauti 46 pacienti, kuriem no 2014. janvāra līdz 2017. gada martam Paula Stradiņa Klīniskajā universitātes slimnīcā veikta prostatas MR un radikāla prostatektomija (RP). MR atradne tika klasificēta, izmantojot PI-RADS v2 (*The Prostate Imaging Reporting and Data System Version 2*) un T stadijas iedalījumu.

Rezultāti. Visiem pacientiem tika konstatēts perifērās zonas vēzis. MR atrade ar un bez kontrastvielas bija līdzīga, bez statistiski nozīmīgas atšķirības starp grupām, un tika noteikta T stadijas korelācija ar pēcoperācijas histoloģisko atradi ($r = 0,38$; $p = 0,0001$). DCE sekvenca nemainīja PI-RADS vērtējumu ($p = 0,1250$).

Jūtība un specifiskums, ECE noteicot ar un bez kontrastvielas, bija attiecīgi 42,9%, 92,3% un 57,1%, 87,2%. Jūtība un specifiskums, sēklas pūslīšu iesaisti noteicot ar un bez kontrastvielas, bija identiski, proti, 60% un 97,6%.

Tika noteikta vāja statistiski ticama pozitīva korelācija starp pēcoperācijas T stadiju un T stadiju, kas noteikta MR ar kontrastvielu ($r = 0,34$; $p = 0,027$). Rezultāti atklāja spēcīgāku korelāciju starp pēcoperācijas T stadiju un to, kas noteikta MR bez kontrastvielas ($r = 0,42$; $p = 0,007$), īpaši T2 un T3 stadiju diferenciācijā.

Secinājumi. Kontrastvielas lietošana būtiski neuzlaboja prostatas vēža ECE un T stadijas noteikšanu, tāpēc varētu lietot kontrastvielu perifērās zonas vēža atklāšanā dubiozos gadījumos, kad PI-RADS vērtība ir 3.